

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΡΓΑ ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΠΑΡΑΣΧΟΥ

(Ἐκ τῶν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἐθνικοῦ Ποιητοῦ εὐρεθέντων χειρογράφων)

*ΕΝ θέλω νὰ μὲ ἀγαπᾷς ὡς ἀγαποῦν οἱ ἄλλοι,
Μ' ἀγάπην ὁμοιάζουσαν τῆς αὔρας τὰς ἡνιάς·
Τὸ αἰσθημα τοῦ ἔρωτος στιγμᾶς ὡς ἄνθος θάλλει
Ἐδῶ ὑπάρχει θάνατος· ἄλλοῦ νὰ μ' ἀγαπᾷς.**

Σ. Δ. Π. Σ. Τὰ δύο ἀνωτέρω ὠραιότατα ἔργα τοῦ Ἀχιλλέως Παράσχου, καθ' ὁλοκλήριον ἄχι τοῦδε ἀδμιοδίευστα, εἰς στολισμὸν περιόλεπτον ἢ παρόντος Τόμου τῆς «ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΣΤΟΑΣ» εὐγενῶς ἐχορήγησεν ἡ ἀτυχῆς χήρα τοῦ μεγάλου ἡμνιστοῦ τῶν ἀγώνων τῆς ἡμετέρας Πατρίδος, τοῦ κατ' ἐξοχὴν ποιητοῦ τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ ἡρωϊσμοῦ, οὗ ἡ λύρα ἐπὶ μίαν ὁλόκληρον τριακονταετίαν ἀπήχησε τοὺς ἐνθουσιασμοὺς καὶ τὰ πένθη, τὰς λύπας καὶ τὰς χαράς, τὰς νίκας καὶ τὰς συμφορὰς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους. . . .

* Ἦκουσα ποτὲ καθ' ὁδὸν ἡσμάτων ἔχον τὸν καλὸν τοῦτον στίχον «Παντοῦ ὑπάρχει θάνατος· ἐδῶ νὰ μ' ἀγαπᾷς». Δὲν ἤξεύρω διατί χάριν αὐτοῦ τοῦ στίχου αὐτοσχεδίασα βαδίζων τὸ ἄνω ἡσμάτιον.

Ἄλλου; καὶ ποῦ νὰ σ' ἀγαπῶ; καὶ ποῦ δὲν εἶναι μνημα;
Ἐπάνω, κάτω, εἰς τὴν γῆν, τὰς σφαῖρας τὰς λοιπὰς;
Παντοῦ εὐρίσκειται, τὸ πᾶν εἶναι θανάτου κτήμα·
Παντοῦ ὑπάρχει θάνατος· ἐδῶ νὰ μ' ἀγαπᾷς.

Ἐδῶ, ἐδῶ πρὶν τὴν ζωὴν ὁ θάνατος μαράνη
Πρὶν ἰδῆς φθινοπωρινὰς ἡμέρας σκυθρωπάς·
Ταχύτερον ὁ ἔρωσ σου ὁ μέγας θ' ἀποθάνη·
Πολὺ πρὶν παύσῃ ἡ ζωὴ, θὰ παύσῃς ν' ἀγαπᾷς.

— Ὄταν ἡ νύξ τὸν ἥλιον καλύπτει τῆς ἡμέρας
Κ' ὑπὸ νεφέλας θάπτεται τὸ φῶς ἀγριωπάς·
Μυρίουσ βλέπει σχίζοντας τὰ σκότη τῆς ἀστέρας . . .
Ἐρῶσ καὶ φῶς εἶναι παντοῦ· παντοῦ νὰ μ' ἀγαπᾷς.

— Κόρον καὶ λήθην ἡ ψυχὴ πρὶν ἢ ἐκπνεύσῃ πνέει
Καὶ τῆς ἀγάπης ἡ στιγμὴ πολλὰς ἔχει τροπάς·
Τοῦ μακροτέρου ἔρωτος βραδύτερον ἐκπνέει
Κ' ἡ βραχυτέρα ὑπαρξίς· ἐδῶ νὰ μ' ἀγαπᾷς!

— Κ' ἐδῶ, κ' ἐδῶ θὰ σ' ἀγαπῶ κ' ὑπὸ τὴν γῆν κ' ἐπάνω
Καὶ εἰς θανάτου ἔρεβος κ' εἰς βίου ἀστραπάς·
Δὲν εἶναι χῶμα ἡ ψυχὴ· ποτὲ δὲν θ' ἀποθάνω·
Εἶναι ζωὴ κ' ὁ θάνατος ὁπότεν ἀγαπᾷς!

(Κατὰ τὸ 1881)

† ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

(Ἐκ τῶν τοῦ Ὀσσιανοῦ)

A

ΕΡΥΚΩΝ εἶν' ἥσυχος καὶ πλέον δὲν συστρέφει
Τὰ κύματα ὁ ἄνεμος καὶ τὰς οὐκίας δὲν σχίζει·
Ἡ θύελλα διέλυσε τὰ πυκνωμένα νέφη·
Μόνον τὸν χειμαρρῶον μακρὰν ἀκούεις νὰ βοῆζῃ!
Τέκνα σιγῆς καὶ τῆς νυκτός τῆς μαύρης, τῆς βαθείας,
Ὡ κάτοικοι τῶν σκοτεινῶν μνημείων, ἐγεθοῦτε!
Τὸν κόσμον ὅλον, φάσματα εἰσκήντα πληροῦτε·
Θὰ κλαύσω τοὺς νεκρούς, ἐδῶ, εἰς ταῦτα τὰ ἐδάφη·
Εἶθ' ἐν τῇ γῇ αἱ γοεραὶ κραυγαὶ μου νὰ εἰσδύδουσιν,
Εἶθε διὰ τῶν ἰσχυρῶν θελγνῆτρων τῶν οἱ τάφοι,
Γαλίνην φοβίης πανταχοῦ καὶ τρόμον νὰ διορπίδουσιν.

Β'

Σκι' ἀλαζών κ' αἵματῆρά. Σαλγάο! τὸ κρῦον μνήμα
 Εἰς τὴν φωνὴν μου ἄφησε· τὴν κόνιν ἀπνοῆν σου.
 Μὲ χαρακτῆρας ἐξέλθε ἱκπληκτικούς καὶ οὐχίμα,
 Καὶ μὲ τὴν πρώτῃν μορφήν καὶ πάλιν ἐμφανίσου.
 Ὡ, ἔλα, ὑπὸ τὴν σκιάν αὐτῆς τῆς κυπαρισσοῦ·
 Ἐλθέ· ὦ, πῶς ἢ θεά σου θά μὲ ἐνθουσιάσῃ
 Φέρε εἰς τὴν καρδίαν μου τὸν τρόμον δι' ἐκείνην
 Διὰ τὴν νέαν φίλιν σου νὰ σοῦ λαλήσω θέλω·
 Διὰ τὸν ἔρωτα αὐτῆς καὶ τὴν πικρὰν ὄδυνον,
 Καὶ τὴν φωνὴν νὰ μιμηθῶ τὴν ἀσταθὴ τῆς μέλλω.

Γ'

Ἡ Κόλμα καὶ τοῦ ποταμοῦ τώρα δροσερωτέρα,
 Δειλὴ καθὼς ἢ ἔλαφος, εἰς τῆς νυκτὸς τὰ βάθη,
 Κατὰ τὸ μεσονύκτιον τὴν ἔρημον ἐπέρα,
 Κ' ἐπὶ τοῦ βράχου τοῦ Ἄλιμῶ ἀνίσυχος ἐστάθη.
 Μὲ πάλλοντα ἐστρέφετο εἰς πάντα κρότον στήθη,
 Καὶ τὴν γλυκεῖαν τῆς φωνὴν ὑψοῦσα ἠνεώχθη
 Ὁ πόνος τῆς ὄδυνῆς πᾶς φθόγγος διεχύθη,
 Καὶ ἐκ τοῦ βάθους τοῦ Στειμῶ ἀντήχησεν ἡ ὄχη.

Δ'

«Σαλγάο! ἀνέκραξεν, ἡρώα μου·
 » Σαλγάο ἀγάπη μου, ἐραστὰ μου·
 » Ποῦ εἶσαι ἄτροπτε μαχητὰ;
 » Ἐδῶ μ' ὠρκίσθης νὰ μ' ἀπαντήσῃς
 » Ἴδου ὁ βράχος, ἴδου ἡ βρύσις
 » Ἴδου τὰ δένδρα τ' ἀγαπητὰ.
 » Καὶ σὺ δὲν φαίνεσαι ποσῶς ποία
 » Διὰ τὴν Κόλμαν ἀπελιπίδια. . . .
 » Κλονοῦμαι, φρίσσω εἰς τὴν στήν
 » Ἐλθὼν, δὸς τέλος ὦ μαχητὰ μου,
 » Εἰς τὰ θανάσιμα τραυμάτά μου·
 » Εἰς τῆς καρδίας μου τὴν πληγὴν.
 » Σαλγάο, ἡ Κόλμα σὲ περμιένη,
 » Ἐλθέ ψυχὴ μου πεφιλημένη.
 » Φεῦ μ' ἀποκρίνεται ἡ ἡχώ
 » Καὶ ἡ φωνὴ μου μάτην σὲ κροῖει,
 » Μάτην τὸ στήθος αὐτὸ στενάχει
 » Καὶ ἐκ τοῦ τρόμου μου κίχνηξο. . . .
 » Εἶμαι Σαλγάο μου ἐδῶ μὲ τάχος
 » Ἐλθέ σιμά μου. Ἴδου ὁ βράχος
 » Ὅστις τὴν χλόην ἔχει στολὴν.
 » Ἴσως ἐχθρὸς τις σ' ἀπομακρύνει,
 » Κ' ἐδῶ νὰ ἔλθῃς δὲν σὲ ἀφίνει·
 » Ἴσως ἀγῶνα ἔχεις πολὺν. . . .
 » Τὸν ἔρωτά μας Σαλγάο, εἰπέ τον·
 » Τὸν ἐχθρὸν τοῦτον συγκινήσε τον·
 » Ὡ, σὺ γνωρίζεις νὰ συγκινήσῃς.
 » Πῶς! Τοῦ χειμᾶρόσου δὲν ἀκροῶσαι
 » Ὅστις βοῖζει, ἀλλὰ πλανᾶσαι
 » Χωρὶς τὴν φίλιν σου νὰ πονῆς;
 » Τὸ πᾶν σὲ λέγει νὰ μὲ ζητιάσῃς,
 » Δὶ θλιβεραὶ φωναὶ μου, ἡ ψῆσις,
 » Τὸν ἄστρον ἀνοθεν ὁ χορός.
 » Ἀναμφιδόλως, θαῦμα, βραδύνει
 » Καὶ τὴν ἡμέραν μακρὰν ἀφίνει.
 » Ἐλθέ· εἶν' ἔτι, εἶναι καιρὸς. . . .
 » Ἀπὸ ἀγάπην ἐξαρωμένη,

- » Νύξ θά καλύψῃ εὐτυχιομένη
 » Τὴν εὐτυχή σου ἐπιστροφήν·
 » Ἐλπίς ματαία· ἐχάθην πλέον
 » Τὴν αὐγὴν βλέπω, καὶ τῶν ὀρέων
 » Τὴν πορφυρώδη ἤδη βαφὴν . . .
 » Ἐδυσε, χάνεται ἡ σελήνη,
 » Πτηνὸν πρωΐας μολπήν ἀφίνει
 » Ἐκ τοῦ ἀσύλου του ἐξελθόν.
 » Πνοὴ ζεφύρου ἀρωματίζει
 » Ὅλον τὸ δάσος καὶ κυματίζει
 » Εἰς τὰς θωπείας του ὁ ἀνθῶν.

Ε'

- » Ὅταν ἡ φύσις ἀναγεννᾶται,
 » Καὶ ζωῆς αἴψα παντοῦ πλανᾶται,
 » Ἀπονεκροῦται, φεύγ' ἡ ψυχὴ μου,
 » Κ' εἰς δάκρυ κλείουν οἱ ὀφθαλμοί μου».

Ἄξις εἰς Παράδεισον

ΤΑ ΩΔΕΙΑ

ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

ΦΟΥ ὁ Θεὸς ἐπεδαψίλευσε τὸ
 πολυτιμότεον τῶν δώρων, τὴν
 τέχνην, ἐξ Ἰσου πρὸς τὸν πένητα
 καὶ τὸν πλούσιον· ἀφοῦ ἡ Μουσικὴ
 θέλγει ἐπίσης τὸν χειρβιώτον καὶ τὸν εὐ-
 πατρίδην· εἶνε βεβαίως πᾶν ἄλλο ἢ πε-
 πολιτισμένος ὁ τόπος ἐκεῖνος, ἐν τῷ ὁποίῳ
 δὲν λαμβάνεται πρόνοια περὶ μουσικῆς
 ἀγωγῆς τῶν διὰ τοῦ ταλάντου τῆς τέχνης
 πεπορικισμένων τοῦ Λαοῦ τέκνων.

Τὰ ἀρχικὰ Ὁδεῖα μάλιστα οὐδὲν ἄλλο ἦσαν ἢ ὄρφανοτροφεῖα, ὅπου
 τὰ εἰσαγόμενα παιδιὰ ἐτύγγανον μουσικῆς μορφώσεως. Τοιοῦτον ἦτο τὸ
 κατὰ τὸν **VXI**ον αἰῶνα ἰδρυθὲν ἐν Νεαπόλει **Conservatorio Santa**
Maria di Loretto καὶ ἄλλα ἀκόμη τρία ἰδρυθέντα βραδύτερον καὶ
 τὰ ὁποῖα περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος τῇ φροντίδι τοῦ βασιλέως
Murat συνεχωνεύθησαν εἰς τὸ βασιλικὸν **κολλέγιον τῆς Μουσικῆς**, ὅπερ
 ἴδρυμα πλὴν τῶν πολλῶν ὑποτρόφων, οὗς συνετήρει, διὰ τῶν μικρῶν
 ἐτησίων διδασκτῶν του καθίστα τὴν εἰς αὐτὸ φοίτησιν προσιτὴν καὶ εἰς
 τὰ μάλλον πτωχὰ βαλάντια.